

चर्चला एक इशारा: आधुनिक सैद्धांतिक मतभेदांमध्ये थियाटिराचे पडसाद

प्रस्तावना

प्रकटीकरणाच्या पुस्तकात, येशू आशिया मायनरमधील सात मंडळ्यांना संबोधित करतो, त्यांची प्रशंसा करतो, त्यांना फटकारतो आणि पश्चात्तापाचे आवाहन करतो. यापैकी, थियातिरा येथील मंडळीला दिलेला संदेश (प्रकटीकरण २:१८-२९) मॉर्मन धर्म (मॉर्मनच्या पुस्तकासह) आणि नवीन करार यांच्यातील तात्त्विक विरोधाभासांच्या या संकलनाची ओळख करून देण्यासाठी विशेषतः समर्पक ठरतो. येशू स्वतःचे वर्णन □□□□□; देवाचा पुत्र, ज्याचे डोळे अग्नीच्या ज्वालेसारखे आहेत आणि ज्याचे पाय उत्तम पितळेसारखे आहेत, □□□□□; असे करून, थियातिराच्या कार्याची, प्रेमाची, सेवेची, विश्वासाची आणि सहनशीलतेची प्रशंसा करतो, आणि नमूद करतो की त्यांची □□□□□; शेवटची कार्ये पहिल्या कार्यापेक्षा अधिक आहेत. □□□□□; तथापि, □□□□□; स्वतःला संदेष्टी म्हणवणारी ती स्त्री इझेबेल, जी माझ्या सेवकांना व्यभिचार करण्यास आणि मूर्तींना अर्पण केलेल्या वस्तू खाण्यास शिकवते व त्यांना मोहात पाडते, □□□□□; तिला सहन केल्याबद्दल तो त्यांना तीव्र शब्दांत फटकारतो. ही खोटी संदेष्टी विश्वासणाऱ्यांना सैद्धांतिक आणि नैतिक तडजोडीकडे नेते, आणि याचे उदाहरण असे देते की, नवीन कराराच्या सिद्धांतांपेक्षा भिन्न शिकवण असूनही मॉर्मन धर्म जोसेफ स्मिथला खरा संदेष्टा मानतो.

येशू तिला आणि तिच्या अनुयायांना पश्चात्ताप न केल्यास त्यांच्यावर कठोर न्यायनिवाडा होईल असा इशारा देतो, आणि □□□□□; मी येईपर्यंत तुमच्याजवळ जे आहे ते घट्ट धरून ठेवा □□□□□; या गरजेवर जोर देतो, तसेच विजय मिळवणाऱ्यांना राष्ट्रांवरील अधिकार आणि प्रभाततारा यांसारख्या प्रतिफळांचे वचन देतो. ज्याप्रमाणे थियातिराला मूळ सत्यांना भ्रष्ट करणाऱ्या खोट्या भविष्यसूचक प्रभावांना नाकारण्याचे आवाहन करण्यात आले होते, त्याचप्रमाणे हा दस्तऐवज नवीन कराराच्या पर्याप्ततेपलीकडे अतिरिक्त प्रकटीकरणे आणि संदेष्ट्यांना स्वीकारल्यामुळे निर्माण होणाऱ्या विरोधाभासांचे परीक्षण करतो, आणि येशूच्या या उपदेशानुसार अशा मोहांपासून विवेकबुद्धीने दूर राहण्याचा आग्रह करतो: □□□□□; ज्याला कान आहेत, त्याने एकावे की आत्मा मंडळ्यांना काय सांगतो. □□□□□;

मॉर्मन दृष्टिकोन त्यांच्या संतुलनासाठी ओळखले जातात, आणि ते अनेकदा या गोष्टींना हरवलेल्या सत्यांची पुनर्स्थापना मानतात, परंतु यात थेट मतभेदांवरच अधिक लक्ष केंद्रित केले जाते. पुरातत्वीय दाव्यांचा थोडक्यात उल्लेख केला जातो, परंतु त्यांना कमी महत्त्व दिले जाते, कारण ते थेट नवीन करारातील सैद्धांतिक विरोधाभासांपेक्षा ऐतिहासिक प्रमाणीकरणाशी अधिक संबंधित आहेत.

मॉर्मन धर्म/बुक ऑफ मॉर्मनची शिकवण आणि नवीन कराराची शिकवण यांमधील एकत्रित विरोधाभास

१. ईश्वराचे स्वरूप (एकेश्वरवाद विरुद्ध अनेक देव)

नव्या करारातील सिद्धांत: नवा करार कठोर एकेश्वरवादाचे—म्हणजेच एकाच देवाचे—समर्थन करतो. उदाहरणार्थ, १ तीमथ्य २:५ आणि योहान १:१ मध्ये, ग्रीक मजकूर □□□□□; एक देव □□□□□; यावर जोर देतो, आणि त्यात अनेक देवांना किंवा देवत्वाकडे होणाऱ्या प्रगतीला कोणतीही जागा दिलेली नाही.

मॉर्मन सिद्धांतातील फरक: मॉर्मन धर्म अनेक देवांची शिकवण देतो, ज्यामध्ये देव पिता हा भौतिक शरीर असलेला एक उन्नत मनुष्य आहे, येशू हा त्याचा अक्षरशः ज्येष्ठ आत्मिक पुत्र आहे (सर्व मानव आणि अगदी ल्यूसिफर हे देखील आत्मिक भावंडे आहेत), आणि निष्ठावान मनुष्यांमध्ये देव बनण्याची क्षमता (उन्नती) आहे.

२. तारण (केवळ विश्वासाद्वारे कृपेने विरुद्ध कर्मानंतरची कृपा)

नवीन करारातील सिद्धांत: तारण हे विश्वासाद्वारे कृपेचे दान म्हणून सादर केले आहे, ज्यामध्ये मानवी कर्माचा स्पष्टपणे समावेश नाही (इफिसकरांस पत्र २:८-९, रोमकरांस पत्र ११:६).

मॉर्मन सिद्धांतातील फरक: मॉर्मन धर्म तारणाची शिकवण देतो (सर्वसाधारण पुनरुत्थान सार्वत्रिक आहे, परंतु उच्च राज्यांमध्ये उन्नतीसाठी श्रद्धेसोबतच बाप्टिस्मा, मंदिरातील विधी, दशांश देणे आणि कायद्यांचे पालन यांसारख्या कर्मांची आवश्यकता असते). मॉर्मनच्या पुस्तकात म्हटले आहे की कृपा □□□□□; आपण करू शकणाऱ्या सर्व गोष्टींनंतर □□□□□; येते (२ नेफी २५:२३).

३. विवाह आणि मृत्यूनंतरचे जीवन (पुनरुत्थानात विवाह नाही विरुद्ध शाश्वत विवाह)

नव्या करारातील सिद्धांत: विवाह हा ऐहिक आहे आणि पुनरुत्थानानंतर तो टिकत नाही (मत्तय २२:३०).

मॉर्मन सिद्धांतातील फरक: मॉर्मन धर्म मंदिरातील सीलिंग विधीद्वारे शाश्वत विवाहावर भर देतो, ज्यामध्ये योग्य जोडपी अनंतकाळ विवाहित राहतात.

४. पौरोहित्याचा अधिकार (विश्वासणाऱ्यांचे वैश्विक पौरोहित्य विरुद्ध विशेष श्रेणीबद्ध पौरोहित्य)

नव्या करारातील सिद्धांत: सर्व विश्वासणारे मिळून एक राजेशाही याजकवर्ग तयार करतात, त्यासाठी वेगळ्या नियुक्त वर्गाची आवश्यकता नाही (१ पेत्र २:९).

मॉर्मन सिद्धांतातील फरक: मॉर्मन धर्मानुसार केवळ योग्य पुरुषांकडेच एक विशेष आरौनिक आणि मेलिकिझेदेक पौरोहित्य असणे आवश्यक आहे.

५. पवित्र शास्त्राची पर्याप्तता आणि अतिरिक्त शुभवर्तमानांची आवश्यकता नाही (पवित्र शास्त्र विश्वासणाऱ्याला पूर्ण करते, अतिरिक्त प्रकटीकरणांची गरज नाही)

नव्या करारातील शिकवण: शिकवण देण्यासाठी आणि विश्वासणाऱ्यांना सुसज्ज करण्यासाठी पवित्र शास्त्र पुरेसे आहे (२ तीमथ्य ३:१६-१७, गलतीकरांस १:८).

मॉर्मन सिद्धांतातील फरक: मॉर्मन धर्मग्रंथांचा संग्रह खुला आहे, ज्यामध्ये ३३:३९; बुक ऑफ मॉर्मन ३:३९; हे ३:३९; येशू ख्रिस्ताचा दुसरा करार ३:३९; आणि सतत मिळणारी ईश्वरीय प्रकटीकरणे मानली जातात.

६. ख्रिस्तामधील वांशिक किंवा जातीय भेद (समानता विरुद्ध शाप किंवा निर्बंध)

नव्या करारातील सिद्धांत: ख्रिस्तामध्ये वांशिक भेद मिटवले जातात (गलतीकरांस पत्र ३:२८).

मॉर्मन सिद्धांतातील फरक: ३३:३९; बुक ऑफ मॉर्मन ३:३९; काळ्या त्वचेला एका दैवी शापाशी जोडते, आणि एलडीएस चर्चने १९७८ पर्यंत आफ्रिकन वंशाच्या लोकांना पौरोहित्य स्वीकारण्यावर निर्बंध घातले होते.

७. येशूचे जन्मस्थान (जेरुसलेम विरुद्ध बेथलेहेम)

नव्या करारातील सिद्धांत: येशूचा जन्म विशेषतः बेथलेहेममध्ये झाला (मत्तय २:१).

बुक ऑफ मॉर्मनमधील विरोधाभास: अल्मा ७:१० मध्ये भविष्यवाणी केली आहे की येशू ३:३९; आमच्या पूर्वजांची भूमी असलेल्या यरुशलेममध्ये, मरीयेच्या पोटी जन्म घेईल. ३:३९;

८. वधस्तंभाच्या वेळी अंधाराचा कालावधी (तीन दिवस विरुद्ध तीन तास)

नवीन करारातील सिद्धांत: वधस्तंभावर खिळले जात असताना तीन तास भूमीवर अंधार पसरला होता (मत्तय २७:४५).

बुक ऑफ मॉर्मन मधील फरक: हेलमन १४:२०, २७ आणि ३ नेफी ८:३, २३ मध्ये तीन दिवसांच्या अंधाराचे वर्णन आहे.

९. महायाजकीय रचना (एका वेळी एक महायाजक विरुद्ध एकाच वेळी अनेक महायाजक)

नवीन करारातील सिद्धांत: एका वेळी फक्त एकच महायाजक सेवा करत असे, आणि येशू हा अंतिम एकमेव महायाजक होता (इब्री ८:६-७, मत्तय २६:३).

बुक ऑफ मॉर्मन मधील फरक: मोसाया ११:११, अल्मा १३:९-१०, आणि हेलमान ३:२५ मध्ये एकाच वेळी सेवा करणाऱ्या अनेक महायाजकांचे वर्णन आहे.

१०. नवीन करारातील वचने लिहिली जाण्यापूर्वीच उद्धृत करणे (कालविसंगत संदर्भ विरुद्ध ऐतिहासिक क्रम)

नवीन कराराचे तत्त्वज्ञान: नवीन करारातील ग्रंथ पुनरुत्थानानंतर रचले गेले (उदा., १ करिंथकर १२:४-११).

बुक ऑफ मॉर्मनमधील फरक: मोरोनी १०:८-१७ आणि मोरोनी ७:४८ मध्ये नवीन करारातील उतारे कालबाह्य पद्धतीने पुनरुत्पादित केले आहेत.

११. प्रभूच्या प्रार्थनेतील स्तुतिगीत (नंतरच्या समावेशाचा विरुद्ध मूळ हस्तलिखितांमधील अनुपस्थिती)

नव्या करारातील सिद्धांत: सर्वात जुन्या हस्तलिखितांमध्ये प्रभूची प्रार्थना स्तुतिगीताशिवाय संपते (मत्तय ६:१३).

बुक ऑफ मॉर्मनमधील फरक: ३ नेफी १३:१३ मध्ये संपूर्ण केजेव्ही स्तुतिगीत समाविष्ट आहे.

१२. नव्या करारावरील भाष्य जुन्या करारातील भविष्यवाणीचे असल्याचे चुकीचे श्रेय देणे (मिश्रित अवतरणे विरुद्ध भिन्न स्रोत)

नव्या करारातील सिद्धांत: प्रेषितांची कृत्ये ३:२२-२६ हे अनुवाद या पुस्तकातील वचनांचा सारांश आहे, परंतु त्यात काही वैशिष्ट्यपूर्ण घटक जोडले आहेत.

बुक ऑफ मॉर्मनमधील फरक: ३ नेफी २०:२३-२६ मध्ये पेत्राने नवीन करारात केलेल्या जोडण्यांना मूळ भविष्यवाणी म्हणून सादर केले आहे.

१३. मंडळीचे किंवा ख्रिस्ताच्या शरीराचे अस्तित्व (पुनरुत्थानापूर्वीची स्थापना विरुद्ध पुनरुत्थानानंतरची रचना)

नव्या करारातील सिद्धांत: येशूच्या पुनरुत्थानानंतर ख्रिस्ताचे शरीर म्हणून मंडळीची स्थापना होते (इफिसकरांस पत्र १:२२-२३).

बुक ऑफ मॉर्मन मधील फरक: मोसाया १८:१७ आणि मोसाया १५:५ मध्ये येशूच्या जन्मापूर्वी □□□□□; देवाची मंडळी□□□□□; आणि □□□□□; ख्रिस्ताचे शरीर□□□□□; यांचा उल्लेख आहे.

१४. आत्म्यांचे मृत्यूपूर्व अस्तित्व (पूर्व-अस्तित्वाचा अभाव विरुद्ध स्वर्गातील आत्मिक मुले)

नव्या करारातील शिकवण: नवा करार मृत्यूपूर्व अस्तित्वाची शिकवण देत नाही (१ करिंथकर १५:४६, योहान १:३).

बुक ऑफ मॉर्मनमधील फरक: अल्मा १३:३-५ आणि एलडीएस धर्मशास्त्र मृत्यूपूर्व आत्म्याच्या अस्तित्वाची शिकवण देतात.

१५. शाश्वत प्रगती आणि उन्नती (अपरिवर्तनीय देव विरुद्ध मानवांचे देव बनणे)

नव्या करारातील सिद्धांत: देव आणि ख्रिस्त अपरिवर्तनीय आहेत (इब्री १३:८; रोम ८:१७ मध्ये वारसाहक्काचा उल्लेख आहे, देवत्वाचा नाही).

बुक ऑफ मॉर्मनमधील फरक: ३ नेफी २८:१०, ड□□□□; सी १३२:१९-२० हे देवसमान दर्जाकडे होणारी प्रगती शिकवतात.

१६. मृतांसाठी बाप्तिस्मा (वैयक्तिक बाप्तिस्मा विरुद्ध प्रतिनिधीद्वारे केले जाणारे विधी)

नव्या करारातील सिद्धांत: बाप्तिस्मा जिवंतांसाठी आहे; मृत्यूनंतर न्याय होतो (इब्री ९:२७).

बुक ऑफ मॉर्मनमधील फरक: सिद्धांत आणि करार १२८ मृतांसाठी प्रतिनिधी बाप्तिस्मा करण्यास परवानगी देतो.

१७. गुप्त संघटना आणि शपथा (शपथ न घेण्याच्या शपथा विरुद्ध पवित्र करार)

नव्या करारातील सिद्धांत: शपथ घेण्यास मनाई आहे (मत्तय ५:३४-३७).

बुक ऑफ मॉर्मन मधील फरक: ईथर ८:१४-१९, हेलमन ६:२२-२६, आणि एलडीएस मंदिरातील विधींमध्ये पवित्र करारांचा समावेश असतो.

१८. अनेक स्वर्ग किंवा वैभवाच्या पातळ्या (परलोक विरुद्ध तीन राज्ये)

नवीन करारातील सिद्धांत: मृत्यूनंतरचे जीवन द्वैतवादी आहे—अनंत जीवन किंवा शिक्षा (मत्तय २५:४६).

बुक ऑफ मॉर्मनमधील फरक: सिद्धांत आणि करार ७६ मध्ये गौरवाच्या तीन पातळ्यांची ओळख करून दिली आहे.

१९. ख्रिस्ताच्या पुनरुत्थानानंतरच्या सेवाकार्याचे ठिकाण (केवळ यहुदीया विरुद्ध अमेरिका भेटीपुरते मर्यादित)

नव्या करारातील सिद्धांत: येशूचे पुनरुत्थानानंतरचे दर्शन मर्यादित आहे (प्रेषितांची कृत्ये १:३).

बुक ऑफ मॉर्मनमधील फरक: ३ नेफी ११-२६ मध्ये येशूने अमेरिकेला दिलेल्या भेटीचे वर्णन आहे.

२०. बहुपत्नीत्व (एकपत्नीत्वाचे मानक विरुद्ध सशर्त सवलत)

नव्या करारातील शिकवण: पुढारी एकनिष्ठ असावेत (१ तीमथ्य ३:२).

बुक ऑफ मॉर्मनमधील विरोधाभास: जेकब २:२४-२७ बहुपत्नीत्वाचा निषेध करते, परंतु देवाची आज्ञा असल्यास परवानगी देते.

२१. पुरातत्वीय आणि ऐतिहासिक दावे (पुष्टीप्राप्त पार्श्वभूमी विरुद्ध निराधार संस्कृती)

नव्या करारातील सिद्धांत: नव्या करारातील संदर्भ ऐतिहासिक पुराव्यांशी सुसंगत आहेत.

बुक ऑफ मॉर्मनमधील विरोधाभास: पुरातत्वीय पुराव्याअभावी अस्तित्वात असलेल्या कोलंबसपूर्व अमेरिकन संस्कृतींचे वर्णन.

मॉर्मन विरोधाभासाचा सारांश

नाही.	विषय	नवीन कराराचे सिद्धांत	मॉर्मन/बुक ऑफ मॉर्मन सिद्धांत	मुख्य विरोधाभास
१	ईश्वराचे स्वरूप	कठोर एकेश्वरवाद; एकच देव	अनेक देवता, एक उन्नत पुरुष म्हणून देव	एकेश्वरवाद विरुद्ध बहुदेववाद
२	तारण	केवळ विश्वासाद्वारे कृपेने	कर्मानंतरची कृपा, प्रयत्नाने मिळणारी उन्नती	विश्वासाने तारण विरुद्ध कर्मावर आधारित तारण
३	विवाह आणि मृत्यूनंतरचे जीवन	पुनरुत्थानात विवाह नाही	शाश्वत विवाह आणि प्रजोत्पादन	ऐहिक विवाह विरुद्ध शाश्वत विवाह
४	पौरौहित्य अधिकार	विश्वासणाऱ्यांचे सार्वत्रिक पौरौहित्य	विशेष आरोगिक आणि मेल्किझेदेक पौरौहित्य	सार्वत्रिक विरुद्ध श्रेणीबद्ध पौरौहित्य
५	शास्त्रवचनांची पर्याप्तता	पवित्र शास्त्र विश्वासणाऱ्याला पूर्णत्व देते.	अतिरिक्त खुलाशांची गरज	बंद कॅनन विरुद्ध खुला कॅनन
६	वांशिक/जातीय भेद	ख्रिस्तामध्ये सर्व समान आहेत.	वंशावर आधारित शाप/निर्बंध	समानता विरुद्ध भेदभाव
७	येशूचे जन्मस्थान	बेथलेहेम	जेरुसलेम (पूर्वजांची भूमी)	विशिष्ट विरुद्ध सामान्य स्थान
८	क्रूसीफिकेशनच्या वेळी अंधार	तीन तास	तीन दिवस	कालावधीतील फरक
९	उच्च पौरौहित्य रचना	एका वेळी एक मुख्य पुजारी	एकाच वेळी अनेक मुख्य पुजारी	एकवचनी विरुद्ध अनेकवचनी पौरौहित्य
१०	कालबाह्य नवीन करारातील उद्धरणे	पुनरुत्थानानंतर लिहिलेला नवीन करार	नवीन करारातील वचनांचा संदर्भ देणारे नवीन करारापूर्वीचे ग्रंथ	ऐतिहासिक क्रम विरुद्ध कालविपरीतता
११	प्रभूची प्रार्थना स्तुतिगीत	मूळ प्रतीमध्ये अनुपस्थित	बीओएम मध्ये समाविष्ट	मजकूर प्रकाराचा समावेश

नाही.	विषय	नवीन कराराचे सिद्धांत	मॉर्मन/बुक ऑफ मॉर्मन सिद्धांत	मुख्य विरोधाभास
१२	जुन्या करारातील भविष्यवाणी म्हणून नवीन करारावरील भाष्य चर्चेचे अस्तित्व	भिन्न ऐतिहासिक स्रोत	बीओएममधील मिश्रित अवतरणे	चुकीचे श्रेय देणे
१३	मृत्यूपूर्व अस्तित्व	पुनरुत्थानानंतरची निर्मिती	पुनरुत्थानापूर्वीची स्थापना	कालानुक्रम संघर्ष
१४	शाश्वत प्रगती/उन्नती	आत्म्यांचे पूर्व-अस्तित्व नाही	स्वर्गातील आत्मिक मुले	नैसर्गिक विरुद्ध आध्यात्मिक व्यवस्था
१५	मृतांसाठी बाप्तिस्मा	अविनाशी देव	मानव देव बनणे	दैवी स्वरूप विरुद्ध मानवी प्रगती
१६	गुप्त संघटना/शपथा	वैयक्तिक बाप्तिस्मा	मृतांसाठी प्रॉक्सी अध्यादेश	अंतिमता विरुद्ध मरणोत्तर संस्कार
१७	मृत्यूनंतरची रचना	शपथा घेऊ नयेत	गुप्ततेसह पवित्र करार	पारदर्शकता विरुद्ध गुप्तता
१८	ख्रिस्ताच्या सेवाकार्याचे स्थान	द्विपदी मृत्यूनंतरचे जीवन	गौरवाच्या तीन पायऱ्या	द्विपदी विरुद्ध श्रेणीबद्ध मृत्यूनंतरचे जीवन
१९	बहुविवाह	जुडियापुरते मर्यादित	अमेरिकेला भेट	प्रादेशिक विरुद्ध जागतिक उपस्थिती
२०	पुरातत्वीय दावे	एकपत्नीत्व मानक	सशर्त भक्ता	एकपत्नीत्व विरुद्ध बहुपत्नीत्व
२१		पुष्टी केलेले सेटिंग्ज	निराधार बीओएम संस्कृती	समर्थित विरुद्ध असमर्थित इतिहास

मॉर्मन दृष्टिकोनातून, त्यांची तत्त्वे नवीन कराराशी सुसंगत आहेत, कारण ती प्रसारणातील चुकांमुळे मूळ ग्रंथांमधून गहाळ झालेली स्पष्ट आणि मौल्यवान; सत्ये पुनर्संचयित करतात. कारण त्यांचा विश्वास आहे की बायबल केवळ योग्यरित्या भाषांतरित केले असेल तरच विश्वसनीय आहे. तथापि, नवीन करारातील ग्रीक भाषेत अशी अपूर्णता किंवा काही जोडण्याची गरज असल्याचे दिसून येत नाही. हे विरोधाभास केवळ नवीन कराराच्या मूळ भाषेवर आधारित असलेले मूलभूत मतभेद अधोरेखित करतात. व्यापक दृष्टिकोनासाठी, संपूर्ण ग्रंथांचा अभ्यास करण्याची शिफारस केली जाते, कारण या वरवरच्या विरोधाभासांनंतरही मॉर्मन मानतात की बुक ऑफ मॉर्मन () नवीन कराराला पूरक आहे.